

การพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์คณะเทคโนโลยีการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์
The Classroom Research Development of Teacher at Faculty of Management
Technology of Rajamangala University of Technology Isan, Surin Campus

ภรณ์ หลาวทอง*¹ อัมพร พร้อมจิตร¹ ปรมาพร อ่อนจันทร์¹ และโกเมท จันทรมโฆชน์**²

¹สาขาวิชาการจัดการ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

²สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสุรินทร์

E-mail: poranee11@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์คณะเทคโนโลยีการจัดการ เพื่อพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ในคณะเทคโนโลยีการจัดการ และติดตามการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์หลังการฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอาจารย์ผู้สอน จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีลักษณะคำถามทั้งแบบปลายปิดและปลายเปิด หลักสูตรฝึกอบรมแบบทดสอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ผล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบการเปรียบเทียบด้วย t-test ผลการวิจัยพบว่า

ขั้นตอนที่ 1 สภาพปัจจุบัน พบว่า อาจารย์ผู้สอนในคณะเทคโนโลยีการจัดการส่วนใหญ่ มีการทำวิจัยในชั้นเรียน แต่ไม่ทราบชัดเจนว่าควรจัดให้อยู่ในวิจัยประเภทใด และเป็นไปตามหลักวิชาการหรือไม่ ปัญหาที่พบคือ อาจารย์ผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องวิจัย คิดว่าเป็นภาระงานที่เพิ่มขึ้น ขาดวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือ ขาดผู้ที่คอยควบคุม ติดตาม และให้คำปรึกษา ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาครูผู้สอน ได้มีการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม หากคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นั่นคือ อาจารย์ผู้สอนเมื่อได้รับการฝึกอบรมจะมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียนสูงกว่า ก่อนได้รับการฝึกอบรม นอกจากนี้จากการสังเกต พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความคาดหวังและมุ่งมั่น มีความสนใจอย่างจริงจัง และร่วมกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ ในการทดลองปฏิบัติโดยมีวิทยากร ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการทำวิจัยในชั้นเรียนคอยให้คำปรึกษา และพาทำเบื้องต้นได้แนวคิดในการเริ่มต้นหัวข้อในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ดี ในการนำไปต่อยอดในชั้นเรียนจริง ขั้นตอนที่ 3 การติดตามผล ผู้เข้าร่วมโครงการพัฒนาให้ผลสะท้อนกลับ คือ มีความคาดหวังค่อนข้างสูงว่าจะสามารถนำความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยมาเขียนวิจัยในชั้นเรียน ได้หัวข้อวิจัย และต่อยอดการทำงานได้ดี กับการเรียนการสอนในปัจจุบัน อีกทั้งยังสามารถสอดคล้องกับงานประกันคุณภาพการศึกษาของอาจารย์ผู้สอนและสาขาวิชาได้ จากการติดตามหลังการฝึกอบรม มีจำนวนงานวิจัยในชั้นเรียนที่ได้ดำเนินการปฏิบัติ จำนวน 3 รายวิชาเหตุผลที่ไม่ได้มีการปฏิบัติ เพราะยังไม่ถึงงบประมาณในการทำวิจัย เข้าใจว่าอยู่ระหว่างช่วงปลายภาคเรียนไม่สามารถทำวิจัยได้ ควรจะเริ่มตั้งแต่เปิดภาคเรียน มีการสังเกตพฤติกรรมการเรียนและเปรียบเทียบอยู่ตลอด แต่ไม่ได้เรียบเรียงเป็นรูปแบบงานวิจัยที่สมบูรณ์

คำสำคัญ: การวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

Abstract

This research aimed to study the present problems, expected problems and guidelines for developing classroom research of teachers in Faculty of Technology Management, to develop classroom research of instructors and to follow up the instructors' classroom research development after training. The sample used was 15 instructors. The instrument used in this research was an open-ended and

closed-ended questionnaire. The statistics used to analyze the data were frequency, percentage, means, standard deviation, and t-test.

The research findings were as follows:

Step 1 Current condition of the instructors in Faculty of Technology Management, it was found that the majority had done research in the classroom but they did not clearly understand which types the research they had done was and whether it was correct as required by the research disciplines. The problems found were the lack of enthusiasm of the teachers, materials, and advisors. They thought the research was an additional task they were assigned to do. Step 2 Developing teachers, a training curriculum was created and its quality was verified. The knowledge and understanding of the teachers after training were found to be higher than before training at .05 level of significance. Besides, the teachers had serious attention and expected that with the support of advisors in the training they would be able to do the classroom research more effectively. Step 3 Follow-up, in their feedback the teachers were found to have a highly expectation in applying the knowledge they had gained from the training to do the classroom research. They expected that they could get the topics from their work. However, from the follow-up, three subjects were found not to be taken into the classroom research. This might possibly because of the lack of budget and the school was closed and in vacation. The teachers were found to observe and compare what they found and the knowledge they had learnt from the training but they had not organize it in a complete research report.

Keywords: Classroom Research, Action Research, Workshop

บทนำ

ในสภาพปัจจุบันของการวิจัยทางการศึกษาพบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ ส่วนงานวิจัยเชิงทดลอง งานวิจัยปฏิบัติการ รวมถึงงานวิจัยและพัฒนา ยังมีน้อย และการทำวิจัยทางการศึกษามีการแยกส่วนกัน ระหว่างการวิจัยกับการปฏิบัติการทางการศึกษา ซึ่งตามความเป็นจริงแล้วครูจะต้องทำไปพร้อมกันทั้งการเรียน การสอน การวิจัยและประเมินผล รวมทั้งการพัฒนา ปรับปรุง ครูต้องทำงานให้เหมือนเป็นเกลียวเชือกซ้อนไปในเวลาสอนพร้อมกับการวิจัยในชั้นเรียนและการประกันคุณภาพภายใน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2544) การปฏิรูปการศึกษาเริ่มขึ้นตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มีผลบังคับใช้ แต่การจัดการศึกษาตามแนวทางที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าว ก็ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ครบถ้วน โดยเฉพาะมาตรา 30 ที่ว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนา กระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 2542) จุดเน้นในการวิจัยสำหรับครูในมาตรา 30 คือ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยหมายความกว้างไปถึงพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและ

พัฒนาการสอน หรือพัฒนาวิชาชีพของครูด้วย (มัลลิกานิตยาพร 2543) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ถือเป็นงานปกติแต่ต้องทำให้เป็นระบบสอดคล้องกับแนวคิดของ (อ่ำรุ่ง จันทวานิช 2539) ที่สรุปว่าครูควรทำงานวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียน การสอนตลอดเวลา และให้มีมาตรการที่จะช่วยเสริมสร้างความสอดคล้องของการวิจัยประการหนึ่ง คือการฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะและจิตวิญญาณของนักวิจัยที่ดีเพื่อให้ผู้เรียน มีนิสัยใฝ่รู้ มีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์และมีทักษะในการเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียน เป็นรูปแบบหนึ่งของการวิจัยทางการศึกษา ซึ่งผู้สอนสามารถเป็นผู้จัดทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการทำวิจัยในชั้นเรียนจึงไม่น่าเพิ่มงานแก่ครู เพราะครูพบปัญหาขณะทำการสอน ฉะนั้นงานวิจัยอาจเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยทำให้ประสิทธิภาพการสอนของครูดีขึ้น หากครูมีความคิดที่จะนำผลการวิจัยมาแก้ปัญหาการเรียนการสอนอย่างมีหลักการและตรงกับสภาพของผู้เรียน อันเป็นการเชื่อมโยงวิชาการกับการปฏิบัติจริงของ (ตรุณี อาจปรุ 2543)

แนวทางของการปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จ เพราะครูผู้สอนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะเป็นผู้สร้างถนนแห่งการเรียนรู้ทางเดิน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเองอันจะนำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งก็จะสอดคล้องกับหัวใจของการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งหวังให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา คุณธรรม และจริยธรรม และมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2543)

การวิจัยในชั้นเรียนมีบทบาทและความสำคัญต่อการจัดการศึกษา เพราะเป็นการสร้างองค์ความรู้ในการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ความรู้ที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปใช้พัฒนาทำให้เกิดการตัดสินใจในกระบวนการวางแผนและการจัดการศึกษา จึงกล่าวได้ว่าการทำวิจัยเป็นหัวใจของการพัฒนาการศึกษา เป็นงานที่ท้าทายความคิด เกิดความกระตือรือร้นใฝ่รู้ใฝ่เรียน แต่ในสภาพความเป็นจริงการพัฒนาครูผู้สอนด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนยังไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากครูผู้สอนเองก็มีงานประจำและมีเวลาในการทำวิจัยน้อยหรือขาดแรงจูงใจในการทำงาน จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้การพัฒนาครูผู้สอนด้านวิจัยในชั้นเรียนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร (दनัย บัวสถาพร 2550) แต่ถ้าครูผู้สอนพิจารณาด้วยความเข้าใจในขั้นตอนสำคัญของการวิจัยและตระหนักถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ครูผู้สอนสามารถแก้ปัญหาให้กับผู้เรียน อีกทั้งยังมิได้เป็นการเพิ่มภาระการสอนแต่อย่างใด เพียงแต่ต้องมีกระบวนการและขั้นตอนในการทำวิจัยและนำผลที่ได้จากการทำวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสนใจของตนเอง (दनัย บัวสถาพร 2550)

คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ก็เป็นหนึ่งในคณะที่เปิดการเรียนการสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และปริญญาตรี หลากหลายสาขาวิชา มุ่งมั่นสร้างสรรค์บัณฑิตที่มีคุณภาพ และตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานด้วยการทำวิจัยและประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งภายในและภายนอก ตามมาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งบัณฑิตจะมีคุณภาพได้ ส่วนหนึ่งย่อมมาจากอาจารย์ผู้สอนที่มีศักยภาพ มีความรู้ ความสามารถในการถ่ายทอด และพัฒนาตนเอง

อยู่เสมอ เพื่อให้ทันความก้าวหน้าของข้อมูลข่าวสาร และเทคโนโลยีในปัจจุบัน แต่ภายในองค์กรยังขาดการติดตามในชั้นเรียนที่จะช่วยแก้ปัญหา ปรับปรุง แก้ไขการเรียนการสอนให้เป็นระบบ ด้วยวิธีการวิจัยในชั้นเรียนน้อยมาก จึงมีแนวความคิดเพื่อที่จะพัฒนาอาจารย์ในคณะในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในรายวิชาของแต่ละคน

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ผู้สอนในคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสุรินทร์ ได้รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอน และได้รับมอบหมายงานวิชาการ จึงเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ เพื่อให้อาจารย์มีความรู้ ความเข้าใจทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน และเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นให้อาจารย์ดำเนินการวิจัยควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน อันจะส่งผลดีต่อการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระบบ และเกิดประโยชน์สูงสุด และยังสอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา ที่ได้นำการวิจัยที่ค้นพบไปใช้ในการเรียนการสอนตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ในการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์คณะเทคโนโลยีการจัดการ
2. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์คณะเทคโนโลยีการจัดการ
3. เพื่อพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ในคณะเทคโนโลยีการจัดการ
4. เพื่อติดตามผลการวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ในคณะเทคโนโลยีการจัดการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) เพื่อพัฒนาอาจารย์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยดำเนินการเป็น 1 วงจร ซึ่งใน 1 วงจร ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน (Kemmis, S., & McTaggart, R., 1988) ได้เสนอขั้นตอน

การวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน ประกอบไปด้วย ขั้นตอน การวางแผน ขั้นตอนการปฏิบัติ ขั้นตอนการสังเกต และ ขั้นตอนการสะท้อนผล

กลุ่มเป้าหมาย

1. กลุ่มผู้เข้าร่วมวิจัย (อาจารย์ผู้สอน) คณะ เทคโนโลยีการจัดการ ปีการศึกษา 2/2556 จำนวน 15 คน จากการสุ่ม และเป็นกลุ่มเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนา แนวคิด ทฤษฎีในการทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 15 คน

2. กลุ่มผู้ที่มีส่วนได้เสียกับการทำวิจัยใน ชั้นเรียน จำนวน 10 คน (ให้ข้อมูล)

3. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย (ผู้เชี่ยวชาญ) จำนวน 3 คน

4. ผู้วิจัย จำนวน 4 คน

มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

การวางแผน (Plan) กลุ่มผู้ร่วมวิจัยดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus group) เพื่อ ศึกษาข้อมูลโดยทั่วไปเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และ แนวทางที่จะพัฒนาตนเองของอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้ได้ ข้อมูลเป็นประโยชน์ในการกำหนดแผนและแนวทางในการ พัฒนา โดยการเข้าฝึกอบรมเรียนรู้วิธีการเพิ่มความรู้ให้กับ นักวิจัยและผู้ร่วมวิจัย

1.1 ศึกษาเอกสารและตำราทางวิชาการใน เรื่องการสนทนากลุ่มในหัวข้อหลักการสนทนากลุ่มบทบาท ของบุคคลต่าง ๆ อุปสรรค ระยะเวลา ขั้นตอนการดำเนินการสนทนากลุ่ม

1.2 กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการสนทนากลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ร่วมวิจัย (อาจารย์ผู้สอน)

1.3 จัดเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการสนทนากลุ่ม

1.4 ดำเนินการสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาสภาพ ปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางที่จะพัฒนาตนเอง ด้านการ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ดำเนินการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบ ไม่มีโครงสร้าง ก่อนการดำเนินการวิจัย ในระหว่างดำเนินการวิจัย และหลังจากการดำเนินการวิจัย

3. ประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ กับผู้ร่วมวิจัยถึงบทบาทหน้าที่ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยในการ ทำงานร่วมกันตามแนวทางและกระบวนการของการวิจัย เชิงปฏิบัติการ (Action research) ร่วมกันกำหนดแผนการ ดำเนินการพัฒนาครั้งนี้

วิธีการแต่ละขั้นตอน ได้แก่

เอกสารประกอบการประชุม การฝึกอบรม การสังเกต

การบันทึกการประชุม และการตรวจผลงาน แหล่งข้อมูล ที่ได้เพื่อมาจัดทำแผนการดำเนินการ ได้จากกลุ่ม ผู้ร่วม (อาจารย์ผู้สอน) ผู้ที่รับผิดชอบ ได้แก่ กลุ่มผู้ร่วม (อาจารย์ผู้สอน) กลุ่มผู้ร่วม (ผู้เชี่ยวชาญ) คอยนิเทศภายใน และให้คำปรึกษา

ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน (Action)

1. เตรียมความพร้อม โดยสำรวจความพร้อมใน ด้านต่าง ๆ เช่น อาคาร สถานที่ การฝึกอบรม บุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อให้งานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

2. มอบหมายภาระหน้าที่ให้กับบุคลากรที่ เกี่ยวข้องตามหน้าที่ที่ได้รับแต่งตั้งและสร้างความเข้าใจ ร่วมกัน

3. ลงมือปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้อย่าง เคร่งครัด โดยพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ตาม กำหนดเวลา

3.1 ดำเนินการพัฒนาอาจารย์ โดยจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาอาจารย์การทำวิจัยในชั้น เรียนตามแผนงาน

3.2 ดำเนินการประชุมเพื่อสรุปผลการทำงาน ตามแผนงาน

3.3 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย (อาจารย์ผู้สอน) ดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ตามหัวข้อที่ตนเองสนใจ ตามแผนงาน

3.4 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย (ผู้เชี่ยวชาญ) ดำเนินการ นิเทศภายในให้ความช่วยเหลือแก่อาจารย์ผู้สอนที่เข้ารับ การพัฒนาตนเองในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้การปฏิบัติ งานประสบความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้

3.5 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย (อาจารย์ผู้สอน) นำผลงานที่ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ช่วยให้ออกเสนอแนะ และนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.6 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย (อาจารย์ผู้สอน) กลุ่ม ผู้ร่วมวิจัย (ผู้เชี่ยวชาญ) และผู้วิจัยทั้งหมด ร่วมกันประชุม เพื่อสรุปผลการดำเนินการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของ อาจารย์ และทำแบบสอบถามก่อน-หลังการฝึกอบรมดังสรุป ผลการวิจัยในหัวข้อ ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติ (Action)

ขั้นตอนการสังเกต (Observation)

1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินการ พัฒนาอาจารย์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนตามแผนที่ วางไว้ โดยใช้แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ บันทึกการประชุม การจดบันทึก และกล้องถ่ายภาพ โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูล

2. รวบรวมข้อมูลและจัดเก็บข้อมูลที่ได้จากการสังเกต และจากการจดบันทึก บันทึกการประชุม จากการดำเนินการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามแผนที่วางไว้มาจัดให้เป็นระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และนำข้อมูลที่ได้ไปสะท้อนผลการทำงานในชั้นสะท้อนผล

ขั้นตอนการสะท้อนผล (Reflection)

1. นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลในชั้นสังเกต มาทำความเข้าใจร่วมกัน โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาจุดเด่น จุดด้อยของการทำงาน สภาพปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงานโดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ร่วมกันวิพากษ์ วิเคราะห์ถึงผลการปฏิบัติตามแผนการที่ได้กำหนดไว้

2. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันหาข้อสรุปแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ปรับปรุงจุดด้อยที่เกิดขึ้น และเสริมส่วนที่เป็นจุดเด่นของการปฏิบัติงาน เพื่อให้การพัฒนากระบวนการ การทำวิจัยในชั้นเรียนเกิดประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จตามแผนที่วางไว้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกตามลักษณะการใช้งาน แบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติการ ได้แก่ ชุดฝึกอบรมการทำวิจัยปฏิบัติการ

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผล ได้แก่

1.2.1 แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม

1.2.2 แบบบันทึกการประชุมของผู้ร่วมวิจัย

1.3 อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3.1 กล้องถ่ายภาพ

1.3.2 เทปบันทึกเสียง

1.3.3 สมุดจดบันทึก

2. วิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 ชุดการฝึกอบรมการทำวิจัยปฏิบัติการการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.1.1 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาของอาจารย์ผู้สอนด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนเข้าสู่ที่ประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัยเพื่อกำหนดขอบข่ายของการฝึกอบรม

2.1.2 ศึกษากรอบแนวคิดของการทำวิจัยในชั้นเรียนที่จะดำเนินการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนด้านการทำ

วิจัยในชั้นเรียน และร่วมกันกำหนดหัวข้อที่จะใช้ในการฝึกอบรม

2.1.3 ขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวกับข้อมูลและเอกสารที่จะสร้างหลักสูตรใช้ในการฝึกอบรม เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของอาจารย์และตรงตามกรอบแนวคิดของการพัฒนาในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.1.4 ดำเนินการรวบรวมข้อมูลและเอกสารที่จะนำมาใช้ในการฝึกอบรม ซึ่งกลุ่มผู้วิจัยร่วมกันสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.1.5 นำเอกสารประกอบการฝึกอบรมลงสู่การปฏิบัติ โดยนำไปพัฒนาอาจารย์ผู้สอนด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนตามแผนการฝึกอบรมที่ได้กำหนดไว้

2.2 แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม

2.2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างแบบสังเกต

2.2.2 สร้างแบบสังเกต คือ แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วมที่ใช้ในการสังเกตพฤติกรรมจากการดำเนินการตามกิจกรรม และแนวทางการพัฒนาอาจารย์ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

2.2.3 นำแบบสังเกตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมในประเด็นที่จะสังเกต ความครอบคลุมของเรื่องที่สังเกต และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

2.2.4 จัดพิมพ์แบบสังเกตฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3 แบบบันทึกการประชุมของผู้ร่วมวิจัย

2.3.1 ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ ขั้นตอนการดำเนินการประชุม เพื่อนำมาสร้างแบบบันทึกการประชุม

2.3.2 สร้างแบบบันทึกการประชุม คือ เพื่อใช้ในการบันทึกระหว่างประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัยเพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนากระบวนการ การทำวิจัยในชั้นเรียนตามแนวทางการวิจัย

2.3.3 นำแบบบันทึกการประชุมสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มเติมประเด็นที่ยังไม่ครอบคลุม เพื่อให้ได้แบบบันทึกการประชุมที่สมบูรณ์

2.3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และจัดพิมพ์แบบบันทึกการประชุมฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.4 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

2.4.1 ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวกับรูปแบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ขั้นตอน การดำเนินการสนทนากลุ่ม และประเด็นที่ใช้ในการสนทนา กลุ่ม

2.4.2 สร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม คือ เพื่อใช้การบันทึกระหว่างการดำเนินการสนทนากลุ่มเพื่อ ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการที่จะพัฒนา อาจารย์

2.4.3 นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่มที่ สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบเสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข เสนอแนะ ปรับปรุงแก้ไข และเพิ่มเติม ประเด็นที่ยังไม่ครอบคลุม เพื่อให้ได้แบบบันทึกการสนทนา กลุ่มที่สมบูรณ์

2.4.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกตามข้อ เสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และจัดพิมพ์แบบบันทึกการ สนทนากลุ่มฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การสังเกต กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ร่วมกันสังเกต ระหว่างการพัฒนาอาจารย์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ตามแนวทางและกิจกรรมของการพัฒนา ได้แก่ 1) สังเกต อาจารย์ในระหว่างที่เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อ พัฒนาอาจารย์ในกิจกรรมหัวข้อการทำวิจัยในชั้นเรียน และ 2) สังเกตอาจารย์ที่สมัครใจเข้ารับการพัฒนา จำนวน 15 คน ระหว่างดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการ จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนจริง

2. บันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อศึกษาสภาพ ปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางในการพัฒนาของอาจารย์ ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน

3. บันทึกการประชุม 1) ผู้วิจัยบันทึกการประชุม ระหว่างการประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เพื่อกำหนดแผนและ แนวทางในการพัฒนาอาจารย์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน 2) ผู้วิจัยบันทึกการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อนิเทศให้ความช่วย เหลือโดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัย และผู้เชี่ยวชาญ ระหว่างที่ดำเนินการ กิจกรรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้ และ 3) ผู้วิจัยบันทึก การประชุม ระหว่างการประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัยเพื่อสรุปผล และสะท้อนผลจากการดำเนินการพัฒนาอาจารย์ในการทำ วิจัยในชั้นเรียน เมื่อการดำเนินการเสร็จสิ้นลง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการสังเกต แบบการสัมภาษณ์ แบบบันทึกการประชุม แบบบันทึก การปฏิบัติงาน มารวบรวมและจัดเป็นหมวดหมู่ตามกรอบ แนวคิดของการวิจัย

2. ตรวจสอบคุณภาพ และความถูกต้องของ ข้อมูล โดยใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Tri- Angulation Technique) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่มีความ เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ โดยผู้วิจัยเลือกใช้ คือ หลักสามเส้า ด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการเก็บรวบรวม ข้อมูลหนึ่งจากบุคคลหนึ่งที่เกี่ยวข้องหลายคน เพื่อให้ได้ ข้อมูลที่มีความเที่ยง และเชื่อถือได้ โดยเก็บจากกลุ่มเป้า หมายบางรายวิชา ตามสถานการณ์จริง

3. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ และ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลภายในกลุ่มและระหว่าง กลุ่ม จัดกลุ่มให้เป็นหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิดและความ มุ่งหมายของการวิจัย

4. ประมวลผล และสรุปผลการวิจัยนำเสนอผล การวิจัยในรูปแบบของการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan)

สภาพปัจจุบัน อาจารย์ผู้สอนในคณะเทคโนโลยี การจัดการส่วนใหญ่ มีการทำวิจัยในชั้นเรียน แต่ไม่ทราบ ชัดเจนว่าควรจัดให้วิจัยประเภทใด การทำวิจัยในชั้นเรียนที่ ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน เป็นไปตามหลักวิชาการหรือไม่ การทำ วิจัยในชั้นเรียนจำเป็นต้องมีวัสดุอุปกรณ์ในการสนับสนุน ปัญหา อาจารย์ผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจน เกี่ยว กับการทำวิจัยในชั้นเรียน และคิดว่าเป็นภาระงานที่เพิ่มขึ้น ขาดวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือ ในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดผู้ที่คอยควบคุม ติดตาม และให้คำปรึกษา

แนวทางที่จะพัฒนาตนเองของอาจารย์ผู้สอน กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ เห็นว่าควรมีการจัดฝึกอบรมเรียน รู้วิธีการเพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ กับอาจารย์ในคณะ ได้แผนการดำเนินการพัฒนาการทำวิจัย ในชั้นเรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

1. จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการทำวิจัยใน ชั้นเรียน

2. ประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัย หลังจากการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาอาจารย์ผู้สอนในการทำวิจัยในชั้นเรียน

3. กลุ่มผู้เข้าร่วมวิจัยลงมือปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนจริง

4. ประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัย (ผู้เชี่ยวชาญ) ระหว่างดำเนินการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนในการทำวิจัยในชั้นเรียน

5. ประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัยหลังจากการดำเนินการพัฒนาอาจารย์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติ (Action)

เพื่อหาคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้สอน”

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม “การพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน”

รายการ	คะแนนรวม	คะแนนเฉลี่ย	S.D.	ประสิทธิภาพ	ประสิทธิผล
แบบทดสอบก่อนฝึกอบรม (E _{pre})	103	6.86	2.29	45.78	18.22
แบบทดสอบหลังฝึกอบรม (E _{post})	144	9.60	1.95	64.00	

ผลการหาประสิทธิภาพทางการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม พบว่า เมื่อนำผลของประสิทธิภาพหลังกระบวนการฝึกอบรมมาเปรียบเทียบกับประสิทธิภาพก่อนกระบวนการฝึกอบรมพบว่า มีความแตกต่างกัน 18.22 แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรในการฝึกอบรม “การพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน” ที่สร้างขึ้นทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีประสิทธิภาพผลสูงขึ้น 18.22

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการฝึกอบรม

แบบทดสอบ	N	\bar{x}	S.D.	t-test	p
ก่อนการฝึกอบรม	15	6.86	2.29	6.902	0.001*
หลังการฝึกอบรม	15	9.60	1.95		

* p < 0.05

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่า เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ก่อนและ

หลังการฝึกอบรม พบว่า ก่อนและหลังการฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นั่นคือ อาจารย์ผู้สอนเมื่อได้รับการฝึกอบรมจะมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน สูงกว่า ก่อนได้รับฝึกอบรม ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่ มีความพึงพอใจด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการให้บริการ เกี่ยวกับขั้นตอนการลงทะเบียน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับความรู้ ในเนื้อหาของวิทยากรและสามารถยกตัวอย่างได้อย่างเหมาะสมและเข้าใจได้อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เกี่ยวกับการบริการอาหารกลางวัน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านคุณภาพโครงการเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาของโครงการตรงกับความต้องการ และความสำเร็จ/ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการมากที่สุด อยู่ในระดับมากที่สุด ในภาพรวมด้านวิทยากรให้ความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านคุณภาพโครงการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านกระบวนการ/ขั้นตอนการให้บริการ ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ 3 การสังเกต (Observation)

จากการสังเกต พบว่า กลุ่มเป้าหมายที่มีความคาดหวังและมุ่งมั่น มีความสนใจอย่างจริงจัง และร่วมกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ โดยแบบฝึกหัดเป็นรายวิชาที่ตนเองสอนอยู่ จึงทำให้ง่ายต่อการเตรียมความพร้อมเรื่องข้อมูล ในการทดลองปฏิบัติโดยมีวิทยากร ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการทำวิจัยในชั้นเรียนคอยให้คำปรึกษา และพาทำ เบื้องต้นได้แนวคิดในการเริ่มต้นหัวข้อในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ดี ในการนำไปต่อยอดในชั้นเรียนจริง

จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ พบว่า มหาวิทยาลัยไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนอาจารย์ และมีแผนพัฒนาอาจารย์ในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน และควรกำหนดเป็นนโยบาย เพราะอาจารย์มีความสนใจอยากทำวิจัยในชั้นเรียนแต่ขาดความมั่นใจ ขาดคนให้คำปรึกษาในเรื่องนี้อย่างจริงจัง อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่า จะเป็นการนำปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในกระบวนการเรียนการสอนมาดำเนินการหรือปฏิบัติแก้ไขได้อย่างถูกต้อง และตรงกับปัญหา ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ของมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา

ขั้นตอนที่ 4 การสะท้อนผล (Reflection)

ผลสะท้อนก่อนการฝึกอบรม มีความคาดหวังค่อนข้างสูง จะสามารถนำความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยมาเขียนวิจัยในชั้นเรียน ได้หัวข้อวิจัย และต่อยอดการทำงานได้ดีกับการเรียนการสอนในปัจจุบัน อีกทั้งยังสามารถสอดคล้อง

กับงานประกันคุณภาพการศึกษาของอาจารย์ผู้สอนและสาขาวิชาได้

ผลสะท้อนจากการติดตามหลังการฝึกอบรมมีจำนวนงานวิจัยในชั้นเรียนที่ได้ดำเนินการปฏิบัติ จำนวน 3 รายวิชา ได้แก่ วิชาหลักเศรษฐศาสตร์ วิชาการใช้โปรแกรมกราฟิก และวิชาการวิเคราะห์ระบบ จากจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น 15 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 20 เหตุผลที่ไม่ได้มีการปฏิบัติ เพราะยังไม่ถึงงบประมาณในการทำวิจัย เข้าใจว่าอยู่ระหว่างช่วงปลายภาคเรียนไม่สามารถทำวิจัยได้ ควรจะเริ่มตั้งแต่เปิดภาคเรียน มีการสังเกตพฤติกรรมการเรียนและเปรียบเทียบอยู่ตลอด แต่ไม่ได้เรียบเรียงเป็นรูปแบบงานวิจัยที่สมบูรณ์

แนวทางที่จะเกิดการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ

ปรึกษาผู้รู้ที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน หรือศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เรื่องงานวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้น และพยายามสังเกตและรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เพื่อนำมาเป็นหัวข้อในการทำวิจัย มีแนวทางในการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน ต้องศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมและการปฏิบัติที่ชัดเจน

จากการสังเกตการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนกลุ่มเป้าหมาย (อาจารย์ผู้สอน) ให้ความสนใจ และคาดหวังและมุ่งมั่นในการอบรมครั้งนี้ เพื่อพัฒนาตนเอง หลังการฝึกอบรม กลุ่มเป้าหมาย ได้รู้แนวทางและหลักการในการทำวิจัยในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น เกี่ยวกับแนวทางในการเขียนรูปแบบ กระบวนการและขั้นตอน การพัฒนาวิจัยอย่างไรให้สำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของงานประกันคุณภาพ แนวทางในการทำวิจัย สังเกตปัญหาของนักศึกษา และนำปัญหามาเป็นหัวข้อในการทำวิจัย ค้นหาข้อเปรียบเทียบในเรื่องของวิธีการสอนเพื่อให้ได้มาซึ่งวิธีการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan)

สภาพปัจจุบัน อาจารย์ผู้สอนในคณะเทคโนโลยีการจัดการส่วนใหญ่ มีการทำวิจัยในชั้นเรียน แต่ไม่ทราบชัดเจนว่าควรจัดให้เป็นหมวดหมู่ อยู่ในรูปแบบการวิจัยที่เป็นระบบอย่างไร การทำวิจัยในชั้นเรียนที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน เป็นไปตามหลักวิชาการหรือไม่ การทำวิจัยในชั้นเรียนจำเป็นต้องมีวัสดุอุปกรณ์ในการสนับสนุน

ปัญหา อาจารย์ผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจที่

ชัดเจน เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน และคิดว่าเป็นภาระงานที่เพิ่มขึ้น ขาดวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือ ในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดผู้ที่คอยควบคุม ติดตาม และให้คำปรึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ (บัณฑิต ชุมแสงวาปี 2551) ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่นเดียว (ณรงค์ คุ่มภัยเพื่อน 2550) ผลการวิจัยพบว่า ครูส่วนมากประสบปัญหา คือ มีความรู้ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน คิดว่างานวิจัยในชั้นเรียนเป็นภาระงานที่เพิ่มขึ้นจากงานในหน้าที่

แนวทางที่จะพัฒนาตนเองของอาจารย์ผู้สอนกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ เห็นว่าควรมีการจัดฝึกอบรมเรียนรู้วิธีการเพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับอาจารย์ในคณะ ได้แผนการดำเนินการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

1. จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ธีรวิฑูมิ บุตรวงษ์ 2552) แนวทางในการพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนสนับสนุนงบประมาณ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ และจัดกิจกรรมการนิเทศแบบมีส่วนร่วมกับผู้มีส่วนได้เสีย
2. ประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัย หลังจากการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาอาจารย์ผู้สอนในการทำวิจัยในชั้นเรียน
3. กลุ่มผู้เข้าร่วมวิจัยลงมือปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนจริง
4. ประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัย (ผู้เชี่ยวชาญ) ระหว่างดำเนินการพัฒนาอาจารย์ผู้สอนในการทำวิจัยในชั้นเรียน
5. ประชุมกลุ่มผู้ร่วมวิจัยหลังจากการดำเนินการพัฒนาอาจารย์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติ (Action)

เพื่อหาคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “การพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้สอน”

ผลการหาประสิทธิผลทางการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม “การพัฒนาการวิจัยในชั้นเรียนของอาจารย์ผู้สอน” พบว่า เมื่อนำผลของประสิทธิภาพหลังกระบวนการฝึกอบรมมาเปรียบเทียบกับประสิทธิภาพก่อนกระบวนการฝึกอบรมพบว่า มีความแตกต่างกัน 18.22 แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรในการฝึกอบรม “การพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียน” ที่สร้างขึ้นทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีประสิทธิผลสูงขึ้น 18.22 สอดคล้องกับงานวิจัยของ (นิรมล ทองตัน 2550) และ (บัณฑิต ชุมแสงวาปี 2551) ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยมีเจตคติต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนสูงกว่าก่อนการพัฒนา

ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่า เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่า ก่อนและหลังการฝึกอบรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นั่นคือ อาจารย์ผู้สอนเมื่อได้รับการฝึกอบรมจะมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน สูงกว่าก่อนได้รับฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 3 การสังเกต (Observation)

จากการสังเกต พบว่า กลุ่มเป้าหมายที่มีความคาดหวังและมุ่งมั่น มีความสนใจอย่างจริงจัง และร่วมกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ โดยแบบฝึกหัดเป็นรายวิชาที่ตนเองสอนอยู่ จึงทำให้ถ่ายทอดการเตรียมความพร้อมเรื่องข้อมูล ในการทดลองปฏิบัติโดยมีวิทยากร ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการทำวิจัยในชั้นเรียนคอยให้คำปรึกษา และพาทำ เบื้องต้นได้แนวคิดในการเริ่มต้นหัวข้อในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ดี ในการนำไปต่อยอดในชั้นเรียนจริง

จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ พบว่า มหาวิทยาลัยไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนอาจารย์ และมีแผนพัฒนาอาจารย์ในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน และควรกำหนดเป็นนโยบาย เพราะอาจารย์มีความสนใจอยากทำวิจัยในชั้นเรียนแต่ขาดความมั่นใจ ขาดคนนำพาในเรื่องนี้ อย่างจริงจัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ (บัณฑิต ชุมแกว วาปี 2551) ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนครูให้ทำการวิจัยในชั้นเรียน ให้ขวัญและกำลังใจ และควรกำหนดเป็นนโยบายของโรงเรียนให้ชัดเจน อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่า จะเป็นการนำไปสู่ปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในกระบวนการเรียนการสอนมาดำเนินการหรือปฏิบัติแก้ไขได้อย่างถูกวิธี และตรงกับปัญหา ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ของมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ณรงค์ คุ่มภัยเพื่อน 2550) ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนส่วนมาก มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการสำรวจสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น สามารถวิเคราะห์ถึงปัญหา สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหา และนำปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนที่ตนเองรับผิดชอบมากำหนดเป็นชื่อเรื่องที่จะดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนได้

ขั้นตอนที่ 4 การสะท้อนผล (Reflection)

ผลสะท้อนก่อนการฝึกอบรม

มีความคาดหวังค่อนข้างสูง จะสามารถนำความรู้เกี่ยวกับงานวิจัยมาเขียนวิจัยในชั้นเรียน ได้หัวข้อวิจัย และต่อยอดการทำงานได้ดี กับการเรียนการสอนในปัจจุบัน อีก

ทั้งยังสามารถสอดคล้องกับงานประกันคุณภาพการศึกษาของอาจารย์ผู้สอนและสาขาวิชาได้

ผลสะท้อนจากการติดตามหลังการฝึกอบรม มีจำนวนงานวิจัยในชั้นเรียนที่ได้ดำเนินการปฏิบัติ จำนวน 3 รายวิชา ได้แก่ วิชาหลักเศรษฐศาสตร์ วิชาการใช้โปรแกรมกราฟฟิก และวิชาการวิเคราะห์ระบบ จากจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น 15 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 20 เหตุผลที่ไม่ได้มีการปฏิบัติ เพราะยังไม่ถึงงบประมาณในการทำวิจัย เข้าใจว่าอยู่ระหว่างช่วงปลายภาคเรียนไม่สามารถทำวิจัยได้ ควรจะเริ่มตั้งแต่เปิดภาคเรียน มีการสังเกตพฤติกรรมการเรียนและเปรียบเทียบอยู่ตลอด แต่ไม่ได้เรียบเรียงเป็นรูปแบบงานวิจัยที่สมบูรณ์

แนวทางที่จะเกิดการพัฒนากการทำวิจัยในชั้นเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ

ปรึกษาผู้รู้ที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน หรือศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เรื่องงานวิจัยในชั้นเรียน มากขึ้น และพยายามสังเกตและรวบรวมปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เพื่อนำมาเป็นหัวข้อในการทำวิจัย มีแนวทางในการพัฒนากการทำวิจัยในชั้นเรียน ต้องศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมและการปฏิบัติที่ชัดเจน

จากการสังเกตการพัฒนากการทำวิจัยในชั้นเรียน กลุ่มเป้าหมาย (อาจารย์ผู้สอน) ให้ความสนใจ และคาดหวังและมุ่งมั่นในการอบรมครั้งนี้ เพื่อพัฒนาตนเอง หลังการฝึกอบรม กลุ่มเป้าหมาย ได้รู้แนวทางและหลักการในการทำวิจัยในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น เกี่ยวกับแนวทางในการเขียน รูปแบบ กระบวนการและขั้นตอน การพัฒนาวิจัยอย่างไรให้สำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของงานประกันคุณภาพแนวทางในการทำวิจัย สังเกตปัญหาของนักศึกษาและนำปัญหามาเป็นหัวข้อในการทำวิจัย ค้นหาข้อเปรียบเทียบในเรื่องของวิธีการสอนเพื่อให้ได้มาซึ่งวิธีการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ณรงค์ คุ่มภัยเพื่อน 2550) ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนส่วนมากเกิดความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะในการเรื่องการตั้งคำถามการวิจัยเข้าใจหลักการตั้งคำถามการวิจัยในชั้นเรียนที่ดี เมื่อการดำเนินการฝึกอบรมสิ้นสุดลง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดฝึกอบรมในช่วงเวลาที่เหมาะสม เช่น เปิดภาคเรียนใหม่
2. สถานที่ในการฝึกอบรม ควรมีบรรยากาศในการเรียนรู้

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณคณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสุรินทร์ ปีงบประมาณรายได้ 2556 ที่ให้ทุนสนับสนุนงานวิจัยฉบับนี้จนสำเร็จ ทั้งนี้ได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือจากผู้ช่วยศาสตราจารย์โกเมท จันทรมสโกชน ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัมพร พร้อมจิตร และผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรมาพร อ่อนจันทร์ ที่ได้ช่วยเหลือในเรื่องของการตรวจสอบความถูกต้อง และคณาจารย์คณะเทคโนโลยีการจัดการที่ให้ความร่วมมือและสละเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติครั้งนี้เป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2543.
- ณรงค์ คุ่มภัยเพื่อน. การพัฒนาครูด้านกระบวนการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนคุณาสาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4. เลย: วิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2550.
- दनัย บัวสถาพร. การพัฒนาวิจัยในชั้นเรียนโดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายชมรมทราชนบุรี. กาญจนบุรี: วิทยานิพนธ์ สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2550.
- ดรณี อาจปุ. ความต้องการเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2543.
- ธีรวุฒิ บุตรวงษ์. การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเลยวังไสย์ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย. เลย: วิทยานิพนธ์สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2552.

- นิรมล ทองตัน. การพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนบ้านดงเมือง (อ.เมืองวิทยา) อำเภอภูพาน จังหวัดอุดรธานี. อุดรธานี: วิทยานิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 2550.
- บัณฑิต ชุมแวงวาปี. การพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนเทพศิรินทร์ ขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1. ขอนแก่น: วิทยานิพนธ์สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2551.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่ 116 (ตอนที่ 74 ก.). 19 สิงหาคม 2542. หน้า 29.
- มัลลิกา นิตยาพร. การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยการวิจัย. กรุงเทพฯ: การศาสนา, 2543.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. บทบาทครูกับการวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2544.
- อรุณ จันทวานิช. จะจัดการวิจัยและการศึกษาให้สอดคล้องกันอย่างไรชาวสารวิจัยการศึกษา. 2539: หน้า 3-6.
- Kemmis, S., & McTaggart, R. (Eds.). *The action research planner (3rd ed.)*. Geelong, Victoria: Deakin University Press, 1988.